

Strengere regelgeving gewasbescherming: onvermijdelijk of onnodig kwaad?

Brengt streng gewasbeschermingsbeleid de kleine kweker in gevaar?

'Ik denk dat de overheid niet zozeer moet versoepelen, maar wel moet kijken welke middelen op dit moment het meest geschikt zijn'

Rens van Nierop

Eigenaar van boomkwekerij L.M. van Nierop uit het Zuid-Hollandse Hazerswoude.

De regels voor gewasbescherming worden steeds strenger. Merkt u daar iets van en levert het voor u in de praktijk problemen op?

Ja, soms levert de strengere wetgeving wel problemen op. Beschermingsmiddelen worden steeds specifieker, met het gevolg dat we meer moeten spuiten. Vroeger waren de middelen breder inzetbaar, waardoor de toepassing gemakkelijker was.

Peter Bontekoe stelde onlangs dat hij bang was dat kleinere teelten door de strengere regels in de problemen komen. Deelt u die angst?

Jazeker, voor de kleine kweker wordt het steeds moeilijker. Kleine kwekers moeten zich aan dezelfde regels houden als de grotere kwekers. Maar voor kleine kwekers heeft het integreren van de nieuwe regels een grotere impact dan voor grote kwekers.

Staatssecretaris Dijkzema van Economische Zaken wil gewasbeschermingsmiddelen ook de komende periode groener maken, bijvoorbeeld door het gebruik van neonicotinoïden te verminderen. Bent u het ermee eens dat de huidige bestrijdingsmiddelen groener moeten?

Als er een goed en groen alternatief is, dan is dat natuurlijk goed. Ik denk dat je betere alternatieven ook best verplicht kunt stellen. Maar je moet geen middelen uit de markt halen alleen maar omdat je groener wilt spuiten; zolang er geen goed alternatief is, moet je de andere middelen gewoon toestaan. Bovendien blijft het toepassen van groene middelen moeilijk. Zo komen er soms middelen op de markt die zogenaamd goed zouden zijn voor het milieu, en blijkt dat later helemaal niet het geval te zijn.

Er wordt volop onderzoek gedaan naar gewasbestrijding en alternatieven om planten te beschermen. Heeft u er vertrouwen in dat er uiteindelijk goede alternatieven op de markt komen die qua bescherming eenzelfde werking hebben?

Op een gegeven moment komen er vast betere en milieuvriendelijkere middelen, maar ik heb geen idee in welk tijdsbestek dat gerealiseerd wordt. Bovendien concentreert het onderzoek zich vooral op bepaalde, specifieke groepen. Zo wordt er veel onderzoek gedaan naar middelen tegen spint, luizen en meeldauw. Daar staat tegenover dat naar sommige andere ziekten en aandoeningen relatief weinig onderzoek wordt gedaan.

Stel, u heeft het voor het zeggen. Welke stappen zou de politiek volgens u moeten ondernemen op het gebied van regelgeving?

Iedereen is gebaat bij goede en milieuvriendelijke middelen, maar volgens mij houdt het op een gegeven moment ook op. Sommige plagen kun je alleen nog maar bestrijden met chemische middelen. Ik denk dat de overheid niet zozeer moet versoepelen, maar wel moet kijken welke middelen op dit moment het meest geschikt zijn. Bij een nieuw en beter middel moet er bovendien overlegd worden met de sector, bijvoorbeeld over de vraag op welke termijn het nieuwe middel oude middelen vervangt. Zo kun je gezamenlijk werken aan een beter beleid.

De afgelopen jaren zijn de regels rondom gewasbestrijdingsmiddelen gaandeweg aangescherpt. In oktober vorig jaar stuurde staatssecretaris Sharon Dijksma een brief aan de Tweede Kamer, waarin zij aangaf te willen inzetten op 'vergroening van gewasbeschermingsmiddelen'. 'De eisen zijn zo opgeschroefd dat het meest gevoelige beestje dat ergens op het oppervlaktewater leeft, wordt gebruikt als toetsingsinstrument. In de toekomst houden wij op deze manier dus geen middelen meer over', stelde voormalig LTO-voorzitter Peter Bontekoe onlangs nog in Boom in Business (7 2014). Ook stelde Bontekoe dat hij bang is dat de verlaging van de milieubelasting kleine teelten in de boomkwekerij doet verdwijnen. Hoe kijken andere spelers in de markt tegen de ontwikkelingen aan? Brengen strengere regels de ondernemer, in het bijzonder de kleinere kweker, in gevaar? Aan de hand van vijf vragen vroeg Boom in Business enkele kwekers naar hun mening.

Auteur: Kelly Kuenen

Ko Noordman

Eigenaar van Boomkwekerij Ko Noordman uit Hazerswoude.

Tot nu valt het mee, maar de toepassingsbeperkingen worden ingrijpender. Het maximaal toegestane aantal toepassingen per tijdseenheid is bij verschillende middelen verlaagd. Hierdoor moet je meer puzzelen en plannen. Bovendien verlaagt de verplichte teeltvrije zone het rendement.

Ik denk dat angst geen goede raadgever is. Komt tijd, komt raad. Zoals ik al aangaf, komen de diverse maatregelen het rendement niet ten goede. Maar als er voldoende passende alternatieven zijn, dan kan de economische schade meevallen.

De meest milieubelastende middelen worden steeds uit de handel genomen, een proces dat al jaren gaande is. Maar wat is 'groener'? Ik vind dat al het mogelijke moet worden gedaan om middelen zo weinig mogelijk het milieu te laten belasten.

Ja, ik heb er vertrouwen in dat er uiteindelijk alternatieven op de markt zullen komen. In het verleden ben ik al vaker verrast door aangedragen alternatieven. Sommige natuurlijke oplossingen vergen een andere benadering van het probleem en extra observaties om te zien of de ingezette middelen naar behoren werken. Preventie heeft volgens mij de toekomst. Hiervoor is een benadering nodig die al begint ver voor de planten vermeerderd worden of aangekocht worden voor opplant.

Bemoeienis door de politiek is noodzakelijk, maar een convenant over alles wat wij zelf kunnen regelen en voorstellen heeft sterk mijn voorkeur. Naar mijn mening werkt dat al lange tijd goed. Er zijn op deze manier al verbeteringen tot stand gekomen. De Haagse politiek is erg 'mediareactief'. Dit is niet goed voor de beeldvorming, want de consument wordt – helaas – nogal eens op het verkeerde been gezet. Wij maken een prachtig groen product. De belasting voor het milieu valt in het niet vergeleken bij de vervuiling die bijvoorbeeld auto's en vliegtuigen produceren. Desondanks moeten wij er alles aan doen om onze groene kwekerijen nóg groener te maken.

'Ook als de kweker met compleet biologische middelen aan het spuiten is, blijft het in de ogen van de burger een 'gifspuit'

Peter de Labie

Mede-eigenaar van Boomkwekerij P. de Labie & Zonen uit het Noord-Brabantse Zundert.

De regels voor gewasbescherming worden steeds strenger. Merkt u daar iets van en levert het voor u in de praktijk problemen op?

Ja, wij merken iets van de strengere regelgeving. Als wij precies volgens de laatste etiketwijzigingen gaan werken, dan is het economisch niet haalbaar om een duurzaam geteeld product te kweken. Nu geldt de strengere regelgeving alleen nog voor de herbiciden, maar als de rest van de middelen ook een nieuw etiket krijgt, voorzie ik nog grotere problemen voor de bos- en haagplantsoensector.

Peter Bontekoe stelde onlangs dat hij bang was dat kleinere teelten door de strengere regels in de problemen komen. Deelt u die angst?

Ja, maar ik denk niet dat dit gevaren oplevert specifiek voor de kleine kweker. Ik denk dat ook 'de groteren' in de problemen zullen komen.

Staatssecretaris Dijksma van Economische Zaken wil gewasbeschermingsmiddelen ook de komende periode groener maken, bijvoorbeeld door het gebruik van neonicotinoïden te verminderen. Bent u het ermee eens dat de huidige bestrijdingsmiddelen groener moeten?

Het groener maken van gewasbeschermingsmiddelen is altijd aan te bevelen. Het moet echter niet zo zijn dat deze middelen door een slechte werking of een absurd hoge prijs niet het gewenste resultaat opleveren.

Er wordt volop onderzoek gedaan naar gewasbestrijding en alternatieven om planten te beschermen. Heeft u er vertrouwen in dat er uiteindelijk goede alternatieven op de markt komen die qua bescherming eenzelfde werking hebben?

Nee, ik heb er geen vertrouwen in dat er goede alternatieven zullen komen. Wij zullen steeds meer bespuitingen met minder effectieve middelen moeten uitvoeren om tot een aanvaardbaar resultaat te komen. Dit leidt vervolgens weer tot een negatieve beeldvorming. 'De burger' ziet de kwekers immers steeds meer op het land en op de weg met een veldspuit aan of achter zijn tractor. Ook als de kweker met compleet biologische middelen aan het spuiten is, blijft het in de ogen van de burger een 'gifspuit'.

Stel, u heeft het voor het zeggen. Welke stappen zou de politiek volgens u moeten ondernemen op het gebied van regelgeving?

Europees denken en handelen, een gelijk speelveld en voor iedereen gelijke kansen!

